

Prof. C.D. Michener wordt erelid van NEV

Rinus Sommeijer

Zaterdag 6 november ontvangt Prof. C.D. Michener het erelidmaatschap van de Nederlandse Entomologische Vereniging (NEV). Voor die gelegenheid is door Universiteit Utrecht een informatief programma samengesteld met lezingen over bijenonderzoek en over interacties tussen honingbijen en enkele van hun actuele insectenplagen (grote- en kleine wasmot en 'Small Hive Beetle').

Prof. Michener is emeritus hoogleraar aan de Kansas University in de Verenigde Staten. Hij is één van de belangrijkste nestoren van het hedendaags bijenonderzoek. Prof. Michener heeft over heel de wereld gewerkt en de meeste huidige onderzoekers van de bijenbiologie bouwen op de één of andere manier voort op zijn werk. Hij is van huis uit onderzoeker van de systematiek en de biodiversiteit van de bijen, maar

heeft ook jarenlang onderzoek gedaan naar de evolutie van het gedrag bij sociale soorten. Zijn lange lijst van publicaties over de biologie van de bijen bevat ook enkele zeer omvangrijke werken. Zijn laatst verschenen boek, *Bees of the World* (2000), is een indrukwekkend overzicht waar al het andere recente systematische bijenwerk langs moet worden gelegd.

Prof. Michener staat bekend als een grote stimulator van individuele bijenonderzoekers. Zo heeft hij ook het Nederlandse gedragsonderzoek aan bijen voortdurend gestimuleerd. Veel van de Utrechtse bijenstudenten hebben van hem of van zijn leerlingen (alle huidige leidende bijenonderzoekers in de VS komen uit de Michener-school) adviezen of begeleiding gekregen.

Het erelidmaatschap zal aan Prof. Michener worden toegekend op de aanstaande Herfstvergadering van de NEV. Het programma van deze dag zal geheel in

273

Programma ter ere van bijenonderzoek van prof. Charles D. Michener

zaterdag 6 november 2004, Groene Zaal, Wentgebouw, Universiteit Utrecht, Sorbonnelaan 16, 3584 CA Utrecht

10.30-10.55 uur:		Ontvangst met koffie	Room is open and coffee
10.55-11.00 uur:	Jan van Tol	Welkom en introductie	Welcome and Introduction
11.00-11.20 uur:	Hans Nieuwenhuysen	Gedrag van Spinnendoders (Hym., Pompilidae)	Behaviour of Pompilidae
11.20-11.40 uur:	Theo Peeters	Onderzoek aan solitaire bijen in Nederland	Studies on Solitary Bees in The Netherlands
11.40-12.00 uur:	Hans Huisman	Vlinders tegen bijen: biologie van de Kleine en de Grote Wasmot	Lepidoptera against Bees: the biology of the Small and the Large Wax Moth
12.00-12.20 uur:	Jan Krikken	Kevers tegen bijen: biologie van 'The Small Hive Beetle' Aetinia tumida Murray (Familie Nitidulidae)	Beetles against bees: the biology of 'The Small Hive Beetle' Aetinia tumida Murray (Family Nitidulidae)
12.20-13.30 uur:		Lunchpauze	Lunch break
13.30-14.00 uur:	Koos Biesmeijer	Foraging Strategies of Social Bees: Individual versus Social Behaviour	Fourageerstrategieën van sociale bijen: Individueel gedrag en sociaal gedrag
14.00-14.20 uur:	Luc de Bruijn	The Reproduction of Stingless Bees (Apidae, Meliponini)	De voortplanting van angelloze bijen (Apidae, Meliponini)
14.20-14.35 uur:	Marinus Sommeijer	laudatio	laudatio
14.35-14.45 uur:	Jan van Tol	Awarding Honorary Membership NEV to Prof. Dr. C.D. Michener	uitreiking van het Erelidmaatschap van de NEV aan Prof. Dr. C.D. Michener
14.45-15.15 uur:	Michael S. Engel	The Evolution of the Bees	De evolutie van de bijen
15.15-16.15 uur:		Receptie	

het teken van het onderzoek aan bijen staan. De sectie Hymenoptera van de NEV zal een belangrijke bijdrage leveren. Verder zullen enkele leden van andere NEV-secties als spreker deelnemen. Het programma is ook zeer van belang voor geïnteresseerde bijenhouders. Het ochtendprogramma wordt in het Nederlands gehouden en de middaglezingen zijn in het Engels.

De bijeenkomst wordt gehouden in de Groene Zaal van het Wentgebouw van Universiteit Utrecht. Introducties zijn van harte welkom. De broodjes-lunch is gratis. In verband met plaatsruimte en catering vragen we of u zich wilt opgeven, liefst vóór 22 oktober a.s.

U kunt uw deelname doorgeven aan Bert Agterhuis, Afd. Tropische Bijen, Faculteit Biologie, e.agterhuis@bio.uu.nl

We hopen met dit aantrekkelijk programma een groot aantal deelnemers te mogen ontvangen.

De busrit vanaf Utrecht Centraal Station tot het Wentgebouw duurt 12-14 minuten. Buslijnen 12 en 12-s richting de Uithof; uitstappen bij het Wentgebouw (Halte Wentgebouw/Sorbonnelaan). Er is volop gratis parkeergelegenheid bij het Wentgebouw (de meeste parkeerplaatsen in De Uithof werken met een parkeermeter).

bijen **CURSIEF** neijd

Rik Oldeven

Honing, altijd handig

'Een bijenzwerm streek neer op de wieg van de jonge Ambrosius en de bijen bouwden een honingraat in zijn mond. Dit leverde de latere heilige zijn legendarische zoetgevooisde welbespraaktheid op'.

Als je in je omgeving te boek staat als imker, weten ze je te vinden, de organisatoren van braderieën en landdagen. Tegen zo'n landbouwfair had ik ja gezegd. Het werd een zonovergoten zondag in september met 25°C op een locatie die zo in Landleven kon.

De fair opende met vier stands op een rijtje. De oude ambachten waren er nou eens niet bij. Men had zich beperkt tot Groei en Bloei, de Biologische tuinderij, de producten van een zorgboerderij uit de buurt en de bij, het kleinste landbouwdier, zeg maar.

Na een stevig ontbijt met thee met honing had ik een observatiekastje ingericht, een korf en een assortiment gereedschap ingeladen aan de hand waarvan een gemakkelijk verhaal viel te vertellen en een 30-tal potten honing uit de eigen oogst. Dat had ik bedongen en het was goed.

Ik vind het altijd wel mooi bij zulke gelegenheden ook eens de marktkoopman te kunnen uithangen. Het volk met luide stem naar je kraam lokken en het dan met grappen en grollen zo dicht mogelijk bij je product brengen. Ik had me er terdege op voorbereid: de oneliners lagen in slagorde gereed. Ik heb ze nauwelijks uit de kast hoeven halen. Mijn korf in het voorterrein zorgde als obstakel in de looprichting meteen al voor een ogentrekker. Dan kwam de wijd openstaande observatiekast onweerstaanbaar de aandacht eisen van vooral de kinderen. De ouders van nu zijn van die aandacht weerstandsloos het slachtoffer. Ik communiceer dus uitsluitend met dat kroost. 'Is dat honing, meneer?' 'Nee, dat is stuifmeel, jongeman; de honing zit in deze potjes' en dan wijs ik op mijn 30 potten honing die daar staan te schateren in de zon. Ik laat ze proeven. Eerst de jongeman, dan zijn beide zusjes. Hij wil wel zo'n potje honing. Zijn zusjes ook. Moeder erbij die informeert naar de prijs. 'Eén potje', zegt moeder. Ik druk de jongeman de koopwaar stevig in de hand. De zusjes staan er met lege handen beteuterd bij. Vader wil verder. 'Op de terugweg', zegt hij zijn dochters toe. De zusjes lijken me slim genoeg om dat te onthouden. Lang voor sluitingstijd ben ik los.

De H. Ambrosius, was die nou wel zo welbespraakt? Volgens mij wist hij uit eigen ervaring als geen ander zijn gehoor honing om de mond te smeren. Een handige heilige.